

BISERICA ȘI ȘCOALA

REVISTA OFICIALA A EPISCOPIEI ARADULUI

Redacția și Administrația:
ARAD, STRADA EMINESCU 18

APARE DUMNECA
Redactor: Pr. Ilarion V. Felea

ABONAMENTE:
Pentru 1 an 300 Lei; 6 luni 150 Lei

Increderea în Dumnezeu

Ce-i nou? — în vechime era o întrebare de curiozitate ideologică, pe care și-o puneau oamenii cu oarecari preocupări filosofice. Astăzi, ce-i nou? — e cea mai obișnuită întrebare pe care și-o pun toți oamenii în așteptarea nervoasă a unor vești bune de vremuri pașnice.

Religia, ajutată de psihologie, joacă în aceste împrejurări un rol unic. Rolul acesta unic, mângăetor și mântuitor, l-a avut în vedere P. S. S. Părintele Episcop Andrei, când a dat Ordinul publicat în numărul trecut al revistei „Biserica și Școala” și subiectele potrivite pentru predicile ce se cer rostite în momentele de foarte mare însemnătate pastorală și psihologică prin care trecem.

Se întâlnește zilnic oameni descurajați și oameni plini de încredere și de curaj, pesimiști și optimiști, după cum e natura veștilor și a noutăților și mai ales după cum e structura sufletească a celor ce le ascultă sau le răspândesc.

Care este forța chemată să încurajeze și să liniștească sufletele în aceste vremuri apocaliptice? Nu o vedem și nu o întâlnim decât în Biserică, în cuvintele ei mângăetore, în tainele ei sfințitoare și în toate slujbele ei întăritoare și înălțătoare de suflete.

Indoiala, neîncrederea, descurajarea, sunt boli sufletești, care își au remedii sufletești. Lăsați să se desvolte după împrejurări, pot duce la rezultate dezastruoase, atât personale cât și sociale; pot duce la stingerea bucuriei de a trăi, la slăbirea sentimentelor și credințelor religioase și morale, la nimicirea bărbăției și a legăturilor cetățenești, etc.

Sf. ap. Iacob aseamănă pe îndoelnici cu „valurile mării care se aruncă și se învâluie de vânturi” (Iacob 1, 62).

Chipul unei mări agitate de furtuni îngrozitoare este viața omenirii întregi.

Nu mai încapă îndoială că în astfel de împrejurări și de frământări adânci și universale; preotul are un rol mântuitor.

Doamne, la cină mă voui duce? — se întreabă sbuciumat omul veacului nostru. Unde voui găsi mângăere și razim, lumină și mântuire?

Răspunsul îl dă preotul, în numele Bisericii și în numele lui Dumnezeu. El își chiamă poporul osteniți și împovărați de griji la sânul de mamă a Bisericii, el talmăcește evenimentele și priveghiază ca îndoiala să nu se furișeze în su-

fletul mulțimii, el e stâlpul de lumină al satului, stânca pe care nu o pot clinti nici valurile cele mai înfuriate ale mării, el vorbește poporului despre puterile răsvrătite ale întunerecului și despre puterile neînvinsse ale luminii, despre încercările și suferințele veacului de acum care nu pot fi puse în cumpănă cu bogăția și strălucirea bunurilor viitoare, despre mâna lui Dumnezeu care ne pedepsește când suntem răi și ne binecuvintează când ne pocăim; el ne îndeamnă să nu ne temem de cei ceucid trupul, ci de viermii păcatelor care pot să ne ucidă și trupul și sufletul; el vestește mai presus de toate încrederea în puterea lui Dumnezeu mai mult decât în puterile oamenilor.

De o mie de ori vai și iar vai acolo unde preotul are sufletul îndoelnic și fricos, unde slujitorul Bisericii nu mai este inimos, unde nu mai stă la cârmă și unde el însuși are lipsă de propte pentru a nu cădea în volbura temerii de stihiiile veacului.

Există mucenicie, dar nu este moarte dreptcredincioșilor. Viața veșnică ne surâde în moartea trupului și printre lacrimile tuturor durerilor strălucește lumina bucuriilor pe care ochiul nu le-a văzut, urechea nu le-a auzit și la inima omului încă n'au ajuns.

Atunci, de ce să ne temem de cele ce ne-ar putea face omul? Dumnezeu nu și-a lăsat lumea la voia întâmplării. El priveghează; Pronia sa cerească conduce toate spre ținte luminoase și mântuitoare.

Așa este scris, ca în orice împrejurări să rămânem în credință și așa trebuie să se împlinească profeția, „că prin multe necazuri trebuie să intrăm în împărăția lui Dumnezeu” (Fapte 14, 22).

Deci încredere, deplină încredere, nelimitată și eternă încredere în Dumnezeu. Aminte să ne fie cuvintele sf. ap. Pavel prin care și încuraja împreună — călătorii de pe corabia care-l ducea printre cele mai mari primejdii spre împăratul dela Roma:

— „Vă îndemn să aveți voie bună; că nu va fi piere a niciunui suflet dintre voi, ci numai a corăbiei; căci mi-a stat înainte în această noapte îngerul lui Dumnezeu, al căruia sunt eu și căruia îi slujesc, zicând: Nu te teme, Pavele, trebuie să te înfățișezi înaintea Cezarului, și iată, Dumnezeu ți-a dăruit pe toți cei ce sunt în corabie cu tine. De aceea aveți curaj, bărbăților, căci mă încred în Dumnezeu” (Fapte 27, 22-25).

Duminica a 5-a după Rusalii.**Indobitocirea**

Sfânta Evanghelie istorisește despre îndrăciții din Gadara. Aceștia trăiau prin morminți, erau foarte cumpliți la vedere și nime nu putea să treacă pe calea aceea. Ca și alți îndrăciți, nici aceștia din Gadara nu puteau suferi haina pe trupurile lor. Erau îndobitociți.

În cartea proorocului Daniil ni se dă o asemenea îndobitocire. Împăratul Nabucodonozor al Babilonului, plin de mândrie, se plimba pe acoperișul palatului său, care era prefăcut într-un parc frumos. Privea peste Babilon, peste palate și peste grădinile suspendate zicând: „Oare nu este acesta Babilonul cel mare, pe care mi-l-am zidit eu, ca loc de ședere împărătească, prin puterea bogăției mele și prin slava măreției mele?” Abia a sfârșit însă și s'a auzit un glas:

„Află, împărate Nabucodonozor, că ți s'a luat împărăția“. În acea clipă a năvălit dușmanul, care a detronat și a alungat pe Nabucodonozor în pustie. Acolo, cu mințile pierdute, mânca iarbă ca boii, umbla gol și de roua cerului i-a crescut păr pe trup ca penele vulturului și unghiile i s'au făcut ca ghiarele vulturului. Era îndobitocit.

Despre fiul rătăcit se știe, că departe de tatăl său, pascănd turma de porci, hămesit de foame, dorea să se sature din rădăcinile ce ronțeau porcii. Cu alte cuvinte se doria la înălțimea porcilor, căci se simțea mai prejos decât porcii, așa de mult se îndobitocise.

Și îndrăciții din Gadara și împăratul Nabucodonozor și fiul rătăcit au alunecat pe panta îndobitocirii.

În veacul trecut se învăța, că omul se trage dela animal. S'a dovedit însă că învățătura aceasta a fost o minciună scornită de niște Evrei. Adevărul este, că omul nu se trage dela animal, ci se trage la animal, alunecă într'un rând cu dobitoacele.

Asta se vede și azi, când lumea se mândrește cu civilizația ei. Cu toată învățătura grozavă a sa, omul se trage cu o încăpățănare de îndrăcit într'un rând cu animalele. La baluri femeile se duc mai desbrăcate decât mai îmbrăcate, parecă n'ar putea suferi, ca cei din Gadara și ca Nabucodonozor, haina pe ele. Topăiesc niște dansuri aduse dela sălbaticii din Africa, se vâpșesc ca sălbaticii din America și se ung cu mirodenii ca sălbaticii din Australia. Sunt cunoscute vieți de desmăț, de desfrâu și de destrăbălare, cum la animale nu ne putem închipui să fie. Pentru aceasta zicea un mare învățat (Leroy-Baulien), că civilizația nu este moralitate și nici măcar mo-

rală. Un alt învățat (Prohászka) spune, că lumea de azi, vlăguită de puteri prin destrăbălări, cu goliciunea de îndrăcit modern, vrea să-și ațâțe poftele și, trântoră cum este, are vreme și-și găsește plăcerea să pască otrava desfrăului, cum păștea Nabucodonozor iarbă ca boii și cum ar fi vrut să ronție fiul cel rătăcit rădăcini ca porcii.

Cum a alunecat lumea la atâta îndobitocire? Am înțeles că Nabucodonozor nu vedea slava lui Dumnezeu, ci pe a sa. Fiul rătăcit a plecat dela tatăl său. Indrăciții din Gadara, ieșind din morminte și văzând pe Iisus, au strigat: „Ce ai cu noi, Iisuse, Fiul lui Dumnezeu? Ai venit aici mai înainte de vreme să ne muncești?“. Dacă am întreba pe cei de azi, parecă ne-ar spune: Ce avem noi cu astfel de gânduri? Suntem tineri, ar fi prea de vreme să ne gândim la moarte. Lăsați-ne în pace. Ori vreți să ne munciți mai înainte de vreme?

Cine nu se supune poruncilor lui Dumnezeu, se face rob păcatului și se supune îndemnurilor celui rău. Cei dintâi oameni au călcat porunca lui Dumnezeu, dar au ascultat glasul șarpelui. Când Iuda Iscarioteanul s'a lepădat de Hristos Domnul, precum spune Evanghelistul, satana a intrat în el. Pentru aceasta, alunecarea omului în rândul dobitocului se mai numește și îndrăcire.

Cum am putea să ne smulgem din îndobitocire și să ne întoarcem la cinstea de om, la chipul și asemănarea lui Dumnezeu? Nabucodonozor, întors din nou la tron, a dat o poruncă, în care spunea: „După trecerea vremii sorocite, eu, Nabucodonozor, am ridicat ochii spre cer și mintea mi-a venit iarăș la loc. Am binecuvântat pe Cel prea Înalt, am lăudat și am slăvit pe Cel ce trăiește veșnic și slava împărăției mele mi s'a dat înapoi“. Fiul cel rătăcit a cerut în genunchi să fie slugă și tatăl său l-a primit ca pe fiul său înviat, aflat, renăscut. Indrăciții tămăduiți de Hristos Mântuitorul toți s'au liniștit și ședeau la picioarele Domnului.

Având aceste pilde de smulgere din îndobitocire, e lesne să înțelegem, că ea este o întoarcere la Dumnezeu, o întoarcere din închisoare la casa tatălui. Lumea are obiceiuri și apucături scrintite, urâte, care scoboară cinstea omului. Ca să pară civilizată, lumea își face îngăduințe. Nu urmează însă că eu pot să fac tot ce-mi îngăduie lumea căzută în mocirlă.

Dumnezeu a făcut pe om să-i fie templu, biserică. Cum trebuie ferită biserică de orice necurăție, așa trebuie să fie ființa omului o biserică pururea curată, sfințită și ferită de orice necurăție. Feriți-vă trupul și sufletul, păstrați-le curătenia. Prin aceasta și pe voi vă respectați și pe Dumnezeu îl preamăriți.

Cărți și reviste

Dr. Gh. Stănescu: Eusebiu al Cesareei (265–340). Cluj, 1940. — Profesorul de Istorie Bisericească dela Acad. teol. din Cluj, Dr. G. Stănescu, a publicat un studiu patologic în care ne prezintă viața și activitatea literară a lui Eusebiu din Cesarea, care a fost unul dintre cei mai activi scriitori ai antichității creștine, un pătmaș al cercetărilor istorice, cu care s'a început șirul scriitorilor din epoca de înflorire a literaturii patristice.

Incepând cu secolul al patrulea, literatura creștină a intrat într'o fază nouă. Scriitorii creștini, inspirându-se din literatura clasică a păgânilor, au început să înfățișeze învățătura creștină în termeni savanți, cu scopul de a o impune clasei conducătoare și instruite. Ideea creștină frământată de minți luminate, prelucrată în școlile teologice și înfățișată în scris, a cuprins cercuri tot mai largi de credincioși. Ea a fost aluatul unei noi civilizații care s'a ridicat pe ruinele clasicismului păgân.

La început, teologia istorică consta din povestirea vieții martirilor și a eroilor creștinismului precum și din cuvântările ce se țineau la ziua aniversării lor. Eusebiu din Cesarea a fost primul care a început să înfățișeze viața creștină din primele veacuri, devenind, astfel, Istoria lui model și pentru istoricii bisericii de mai târziu.

Din mănunchiul de date prețioase, adunate cu grije și pricepere de specialist, din lucrările cele mai autorizate apărute până în prezent în literatura europeană în aceasta specialitate de către păr. prof. Stănescu, referitor la cel ce-a fost „Părintele istoriografiei bisericești”, desprindem câteva, pentru a le înfățișa cetitorilor noștri; pedeoparte din dragoste și respect față de luceferii cari au strălucit pe bolta creștinismului primar, iar pedealta parte în semn de recunoștință față de autor care s'a ostenit să scoată la lumină marea figură a celui ce a fost „Herodotul creștinilor”.

Eusebiu s'a născut la 265, în Cesarea Palestinei, care a fost un centru al clasicității creștine și teatrul rodniciei sale activități. În școala origenistă a presviterului Pamfil, Eusebiu a studiat Sf. Scriptură, filologia, filosofia și literatura elenă. Mai mult însă i-a plăcut studiul scrutării trecutului. În anul 307 a fost întemnițat, dimpreună cu dascălul său Pamfil. În cei doi ani de închisoare a scris Apologia lui Origen, iar mai apoi biografia lui Pamfil. În 309 a fugit din Palestina în Thebaida din Egipt. Din persecuții a scăpat fără să fi fost chinuit.

Eusebiu a fost un mare dascăl al creștinilor din zilele sale și fără de el istoriografia bisericească, din primele veacuri, ar fi fost foarte anemică. Fiind de o hărnicie rară a adunat, de prin diferite biblioteci, material bogat pentru lucrările sale.

După 313 a ajuns episcop în Cesarea și a lucrat mult pentru binele Bisericii, pentru refacerea lăcașurilor

de închinare și pentru refacerea vieții spirituale din eparhia sa. Faima lui a crescut foarte și în curând a câștigat simpatia împăratului Constantin, care l-a copleșit cu toată grațitudinea și bunăvoința sa. Dar, deodată cu creșterea puterii și a măririi sale, s'au ivit unele scăderi ale sale: nestatornicia caracterului și unele confuzii în chestiuni dogmatice, cari au aruncat o oarecare umbră asupra activității lui.

Dacă lumina lui Eusebiu, ca om și dogmatist, n'a fost tocmai curată, în schimb lumina activității sale literare a fost extrem de strălucitoare. Lăsământul literar al lui Eusebiu se poate împărți, după conținut, în opere istorice, apologetice, exegetice, dogmatico-polemice, cuvântări și scrisori. Dintre toate operele lui, acele cari i-au făcut numele nemuritor au fost: *Cronica* și *Istoria bisericească*.

„*Cronica*” are 2 părți. Partea primă cuprinde istoria feluritelor popoare, dela Adam până la 326, iar în partea a doua se arată, în mod sincron, evenimentele principale din istoria acelor popoare.

Istoria bis., în 10 cărți. Prin aceasta Eusebiu a voit să arate cum s'a răspândit sămânța învățurii sf. Cruci, până în cele mai îndepărtate colțuri ale imperiului; să expună pe vestitorii doctrinei creștine în șirul generațiilor; să descrie pedepsirea divină a poporului iudeesc pentru crima comisă pe Dealul Căpăținelor; făcând, de încheiere, o reprivire asupra persecuțiilor suferite de creștini și asupra martirilor. Prin toate cele 10 cărți trece, ca un fir roșu, suflul credinței creștine.

Despre martirii din Palestina. În aceasta vorbește despre cei ce au murit pentru Hristos pe timpul lui Dioclețian și Maximian (303–311).

Panegiricul lui Constantin, în 4 cărți. Ni-l înfățișează pe împăratul Constantin, care a murit la 22 Maiu 337, ca pe un prieten al Tatălui ceresc, model de ordonată viață creștinească pentru tot insul din împărăție. Nu pomenește nimic de faptele războinice ale împăratului, de activitatea lui ca om politic și nici de viața lui particulară, ci numai de ceea ce a făcut Constantin pentru Biserica lui Hristos.

Serbarea Sf. Paști. Cuprinde istoricul cercetărilor în legătură cu sărbătoarea Paștilor.

În moștenirea literară a lui Eusebiu, locul al doilea îl ocupă scrierile lui apologetice, cari cuprind o comoară de adevăruri mult grăitoare. Astfel:

Introducerea generală elementară, în 10 cărți. E o culegere de profeții din T. V. cari toate au fost împlinite prin venirea Mântuitorului.

Pregătirea evanghelică, în 15 cărți. În aceasta Eusebiu combătea pe păgâni cu citate din scrierile lor.

Demonstrația evanghelică, în 20 de cărți. Prin aceasta demonstra că creștinismul a răsărit din iudaism. Iudaismul e coaja, iar creștinismul e sămburele

Coaja s'a aruncat, iar sămburele a adus rod bogat, cucerind lumea întreagă.

Despre Teofanie, in 5 cărți. Tratează despre Dumnezeu și Logos; despre căderea în păcat și necesitatea mântuirii; despre filosofia păgânilor; despre superioritatea creștinismului; despre învățăturile și minunile Domnului; despre succesul Mântuitorului și al ucenicilor săi în ogorul misionarismului.

Contra lui Hierocle, guvernatorul Bitiniei, care își bătea joc de creștini, spunând că minunile Mântuitorului au fost mai prejos decât scamatoriile lui Apoloniu din Tiana. Eusebiu admitea că Apoloniu a fost om înțelept, dar spunea că a face din el zeu e ca și când ai îmbrăca un măgar în piele de leu.

Contra lui Porfiriu, in 25 de cărți.

Eusebiu și-a utilizat talentul său extraordinar și în domeniul cercetărilor exegetice. În acest punct însă a mers pe calea trasată de Origen, făcând explicații mistico-alegorice foarte pronunțate.

Din scrierile lui dogmatice sunt cunoscute: *Contra lui Marcellus* și *Despre Teologia Bisericească*.

Dela Eusebiu au rămas și niște epistole; una adresată comunității din Cesareea prin care își explica atitudinea sa față de termenul „omouosios” și a doua adresată Constanței, sora lui Constantin. Aceasta i-a cerut o icoană a Mântuitorului și el i-a răspuns că nu-i poate împlini dorința deoarece a-l descrie pe Iisus nu este admis și nu este cu putință.

Pe lângă toate defectele avute, Eusebiu, ca om de știință, a fost foarte mare și numele lui va rămâne pururea înscris, cu litere de aur, în cartea istoriografiei bisericești.

S. S.

Revista Lumea Nouă, de sub direcția d-lui prof. și ministru de externe M. Manoilescu, publică sub semnătura D-sale un mic articol — cu titlul „In noaptea Invierii” — pe care îl reproducem pentru prețiosul omagiu ce-l aduce ortodoxiei:

„Treceam odată într-o Sâmbătă de Paști pela ora șase după amezzi pe strada largă din Viena care duce spre statuia lui Tegethov. Privirea mi-a fost atrasă de o mulțime care eșea în sunetele clopotelor dintr-o biserică grămădindu se pe strămtul trotuar din față. Preoții în procesiune cântau ceva, dar vocea lor era acoperită și de huruiala tramvaelor și de toate șgomotele nelămurite și vulgare care se ridică veșnic din pavajul marilor orașe.

Apropiindu-mă curios de mulțimea din jurul preoților am înțeles că ea sărbătorea Invierea. Căci așa se sărbătorește Invierea în bisericile catolice.

Și m'am gândit atunci la Invierea noastră, la Invierea ortodoxă, la șgomotele orașului care se potolesc la ceasul sfânt din noapte, la creștinii strânși în jurul bisericilor noastre care atunci — o singură clipă într'un an — ies din modestia lor ca să arate că, la urma urmei, ele sunt începutul și sfârșitul tuturor lucrurilor.

M'am gândit la biserița noastră dela Visarion, am văzut pe falnicul preot Petrescu coborând scările și împărțind lumină credincioșilor, am văzut lumea plecând într'un târziu cu lumânările în mână în noaptea de April. Și am simțit odată mai mult cât de frumoasă, cât de unică este ortodoxia noastră.

La Paști, trâm mai intens decât oricând ortodoxia; cu omenescu din ea, cu poczia ei și — mai mult decât orice — cu caracterul ei adânc românesc. Căci ortodoxia este peisajul nostru național, este sensibilitatea țării și tot tremurul ei. Nu este în această mărturisire numai o înclinare sentimentală strict subiectivă, ci un adevăr obiectiv — pe care l-ar putea simți chiar oamenii veniți din alte părți ale lumii care nu ar fi catolici. — Este adevărul că formele de mărturisire ale ortodoxiei au în ele ceva înfinit mai dulce și mai uman decât a celorlalte biserici creștine..

Iată de ce nu există compromis și tranzacție posibilă cu ortodoxia. Ortodoxia nu poate rămâne decât ceea ce este. În conferințele noastre asupra credinței ortodoxe, am făcut de atâtea ori nu elogiul — fiindcă ortodoxia nu are nevoie de elogiu — ci recunoașterea ortodoxiei.

Această ortodoxie autentică, neclintită, neschimbată este axa sufletului nostru românesc.

Biserica unită pe care... a socotit-o Constituția dela 1923 drept „a doua biserică națională” nu este decât rezultatul unei erori și a unei devieri pe linia politică dela linia bisericii noastre unice care este biserica ortodoxă.

De ce să fie oare biserica unită a doua biserică națională atunci când în fapt ea face parte din universalitatea papală?

Aceste gânduri le-am frământat mai intens anul acesta în noaptea Invierii plecând cu lumânarea în mână dela biserica Visarion.

Poate că deasupra lor a plutit, ca un accent de gravitate, obsesia vremurilor turburi pe care le trăim astăzi. Este o vreme când suntem amenințați din toate părțile, de toate primejdiile și când ducem dorul de atâtea bunuri ale sufletului pe care altădată le-am avut.

De aceea gândul ni se îndreaptă spre Dumnezeu mai aprins ca totdeauna ca să-l roage: Doamne, primim toate încercările Tale, dar lasă-ne Ortodoxia”.

Despre ce să predicăm

Dascălul durerii sau rostul suferinței în viața omului.

Tema: Romani 5₃₋₅. Sf. ap. Pavel ne îndeamnă să ne lăudăm în necazuri.

Cum să ne lăudăm în necazuri, când toată lumea fuge de durere?

Sunt oameni cari, din pricina că nu înțeleg învățătura creștină despre suferință, nu pot împăca credința în bunătatea lui Dumnezeu, cu răul din lume.

Răul însă, sub toate formele lui, este cel mai mare și cel mai bun dascăl. Binele și fericirea nu învață pe nimeni. Durerea ne învață lucruri mari:

1. Durerea e cea mai bună experiență, căci pățaniile cumițesc oamenii.

2. Durerea ne întoarce la pocăință, mistue răul și face pe om mai bun. În zadar strigi oamenilor când le merge bine: Pocăiți-vă și credeți în Evanghelie, (Marcu 1₁₋₅) — nu se convertesc, până ce nu vine bătaia lui Dumnezeu.

3. Durerea înfrânge trufia și lenevia.

4. Durerea înalță pe oameni și-i face vestiți. Nimeni nu ajunge om mare, fără să treacă prin școala durerii. Progresul e fiul durerii.

5. Durerea povățuește spre sfințenie. Oamenii durerii sunt oamenii virtuții și ai Bisericii.

6. Durerea ne învață să nu ne înnebunim după lucruri trecătoare, căci azi poți fi bogat mâine sărac; azi domn mare, mâine nimic.

7. Durerea ne face răbdători și tari. Copiii cari cresc luptând cu greutate, înlătură cu mai multă bărbăție greutățile vieții.

8. Durerea ne învață iubirea lui Dumnezeu, ne duce la biserică, ne face să ingenunchiem și să ne rugăm. Ea desleagă și mântue, de aceea se spune că e a opta taină.

9. Durerea ne învață iubirea de frate. În durere oamenii sunt miloși și cei mari și cei mici.

10. Durerea ne descopere și întărește credința în viața viitoare și în învierea morților; ne face să ne aducem aminte de veșnicie.

Dumnezeu nu părăsește pe oameni în durere, căci El e pretutindeni. Durerea ne arată cât suntem noi de slabi și depărtați de Dumnezeu prin păcatele noastre.

Durerea e o mare înțelepciune. Să mulțumim lui Dumnezeu că ne-a dat prilejul să ne laudăm în necazuri și să ne pocăim.

Sumarele

Sesiunii ordinare din anul 1940 a Adunării Eparhiale ținută în 26-27 Maiu 1940.

Ș E D I N Ț A III-a.

(Urmare)

35. Referitor la cele cuprinse în raportul secției economice a Consiliului Eparhial Nr. 2328/1940 sub p. 9, despre despăgubirile parohiilor pentru pierderile suferite cu depunerile avute pe la bănci, în urma legii conversiunii, primind rente de stat cu 4 $\frac{1}{2}$ % dobânzi în valoare de lei: 9.962.000 pentru fondurile și fundațiunile dela Ven. Consiliu Eparhial lei 6.750.000 rămase Eparhiei Arad și lei: 13.242.000 trecute la Eparhia Timișoarei, deci în total rente în valoare de lei: 16.712.000 rămase Eparhiei Arad, comisiunea propune și

Adunarea Eparhială ia la cunoștință cu vie plăcere cele raportate exprimându-și mulțumirea că averile pierdute au fost recăștigate pentru patrimoniul Eparhiei.

36. Referitor la cele cuprinse în raportul secției economice a Consiliului Eparhial Nr. 2328/1940 sub p. 10, despre materialul lemnos exploatat din pădurea Episcopiei aflătoare în hotarul comunei Miłova, comisiunea propune și

Adunarea Eparhială ia la cunoștință cele raportate cu mulțumire pentru înlesnirile de preț făcute Internatului de fete, Academiei Teologice și unor funcționari dela Veneratul Consiliu Eparhial.

37. Referitor la cele cuprinse în raportul secției economice a Consiliului Eparhial Nr. 2328/1940 sub p. 11, despre sumele date ca ajutoare și burse din diferite fonduri studenților, particularilor și parohiilor, comisiunea propune și,

Adunarea Eparhială le ia la cunoștință.

38. Referitor la cele cuprinse în raportul secției economice a Consiliului Eparhial Nr. 2328/1940 sub p. 12, despre încasările restanțelor din darea eparhială; sub p. 13, despre administrarea fondurilor și fundațiilor Consiliului Eparhial; sub p. 14, despre subscrierea bonurilor pentru înzestrarea Armatei de către Consiliul Eparhial din fondurile eparhiale în suma de lei: 2.000.000, Prea Sf. Sa Păr. Episcop Andrei lei 100.000, funcționarii consistoriali suma de lei 65.000, preoții lei 1.085.000, profesorii dela Academia Teologică lei 103.000 și parohiile lei 445.000, în total lei 3.873.000, comisiunea propune și

Adunarea Eparhială ia la cunoștință cele raportate exprimându-și deplina satisfacție pentru spiritul de jertfă arătat în scopul apărării țării. Relativ la pct. 14 Adunarea Eparhială hotărăște să se facă rectificarea recerută, trecându-se în inventarul Consiliului Eparhial hărțile de valoare și eventualele creanțe dubioase, cu prețul lor de pe piață sau cu valoarea lor reală. Deasemenea se va face amortizarea și revalorizarea legală a imobilelor și mobilelor dela data cupărării lor.

Totodată Adunarea Eparhială aprobă gestiunea anului 1939 și dă Veneratului Consiliu Eparhial cuvenita descărcare.

39. Referitor la cele cuprinse în raportul secției economice a Consiliului Eparhial Nr. 2328/1940 sub p. 15, cu privire la alegerea unei comisiuni de 6 membri în scopul împărțirii fondurilor și a fundațiilor comune cu Eparhia Timișoarei, a stabilirii cheii de împărțire a fondurilor și

a stabilirii caracterului lor de divizibile, și indivizibile, comisiunea propune și

Adunarea Eparhială ia la cunoștință că această comisiune a fost aleasă în ședința a II-a sub Nr. 22.

40. Referitor la cele cuprinse în raportul general al secției economice a Consiliului Eparhial Nr. 2328/1940 sub p. 16, privitor la comisiunea de control, comisiunea propune și

Adunarea Eparhială aprobă alegerea unei comisiuni de control compusă din: Prot. Cornel Magieru, Dr. Mihai Mărcuș și Dr. Iustin Marșieu, pe timpul cât va dura mandatul actualilor deputați eparhiali.

41. Referitor la cele cuprinse în raportul general al secției economice Nr. 2328/1940 sub p. 17, despre agendele de birou ale secției economice pe anul 1939, comisiunea propune și

Adunarea Eparhială le ia la cunoștință.

42. Din expunerile raportului secției economice a Consiliului Eparhial Nr. 2328/1940 sub p. 1 (valoarea averilor parohiale), p. 9 (despăgubirile parohiilor pentru pierderile suferite pe urma legii conversiunii), rezultă că reducerea teritoriului și a jurisdicției Eparhiei noastre — în urma înființării Episcopiei de Timișoara — indică un grav dezechilibru material pentru eparhia noastră. Toată averea Eparhiei Aradului s'a redus la cca 43%. Dezechilibrul acesta se arată și la veniturile pentru bugetul Consiliului Eparhial, în care necesitatea anuală a cheltuielilor pentru diferența la salariul personalului este de cca 700.000 lei, din care numai suma de cca 350.000 lei este acoperită din darea diecezană, ce se încasează de prezent pe teritoriul rămas Eparhiei Aradului.

Luând cuvântul, Prea Sfinția Sa episcopul Andrei spune că în raportul acesta al comisiunii economice este vorba de două probleme: a teritoriului Episcopiei care se va discuta la raportul general al Consiliului Eparhial plenar și al secției administrative bisericești și a deficitului bugetar care vine din următoarele cauze: a) funcționarilor eparhiali de 20 ani Statul nu le-a acordat nicio îmbunătățire de salariu, deși au dreptul. În consecință Consiliul Eparhial le-a făcut cum era și legal, din fondurile lui, întregiri de salariu; b) Episcopia are cheltuieli materiale, pentru care nu primește nimic de la Stat; c) mai intervine și despărțirea de Episcopia Timișoarei și împușinarea dării diecezane, din care se a-

limenta bugetul Eparhiei. După aceste lămuriri, asupra deficitului bugetar probabil al Eparhiei, Prea Sfinția Sa își exprimă încrederea că Episcopia Aradului se va putea reface și singură, urmând a face cheltuieli numai în măsura puterilor ei.

Adunarea Eparhială ia cele raportate la cunoștință. (Va urma)

Informațiuni

● **Sub noua constelație** politică, România urmărește integrarea sinceră în sistemul axei Roma-Berlin, asigurarea liniștei, ordinii și a muncii în toate domeniile și aplicarea principiilor esențiale ale naționalismului integral. „Biserica în concepția noului guvern are un rol hotărîtor. Ea trebuie să fie vie și activă” pentru a-și împlini liberă misiunea divină ce o are pe pământul strămoșesc.

● **Reorganizarea școlii eparhiale de cântăreți din Arad.** Ven. Consiliu Eparhial, ținând seama de împrejurarea că școlile de cântăreți recunoscute de Stat au cursuri de patru ani și având intențiunea de a face posibilă echivalarea diplomelor de absolvență școlii noastre de cântăreți cu diplomele școlilor de cântăreți recunoscute de Stat, pentruca astfel în viitor și absolvenților școlii noastre să li se dea posibilitatea de a putea obține mai ușor salariu de la Stat, a hotărît ca, începând cu anul școlar viitor, ce se va începe la 1 Nov. a. c., să ridice numărul anilor de studii teoretice de la doi la trei ani, după absolvența cărora elevii vor face ca și până acum un an de practică pe lângă vreo biserică parohială. Celor, cari în anul școlar 1939/40 au absolvat anul al doilea, deasemenea li se dă posibilitatea de a se înscrie la toamnă în anul al III-lea de studii. Taxele școlare, intrucât situația economică nu se va schimba, vor fi de 8000 lei anual.

● **Dl prof. Horia Sima** a demisionat din calitatea de ministru al cultelor și artelor. În locul L-sale a fost numit ministru dl adv. Radu Budișteanu.

● **Dl Teodor Șuteu** candidat de preot a fost numit paroh în Sânicolaul-Mic, având între concurenți cea mai bună calificare.

Nr. 2874/1940.

Ordin-circular

Sf. Sinod, cu adresa Nr. 1078/1940, a hotărît ca toți clericii să-și aibă un rând de odăjdii personale, corespunzătoare gradului ierarhic pe care-l dețin.

În caz de moarte, dacă se va întâmpla să nu-și aibă odăjdii personale, atunci să i-se dea pentru îngropare, de la biserică unde slujește, un rând de odăjdii din cele mai puțin bune.

Disponem deci ca toți clericii să-și procure câte un rând de odăjdii personale.

Consiliul Eparhial

No. 3183-1940

Aducându-ni-se la cunoștință că unii preoți caută a se sustrage dela îndatorirea de a participa în comitetele parohiale, urbane și rurale, pentru ajutorarea familiilor nevoiașe ale concentrațiilor, dispunem din nou că toți preoții sunt datorii a face parte din aceste comitete și a participa, cu toată râvna, la aceasta operă de asistență națională.

Consiliul Eparhial

Anunț școlar

Se aduce la cunoștința celor interesați că petițiunile de primire în **Academia Teologică din Arad** pentru anul școlar 1940/41 se vor înainta Consiliului Eparhial Ortodox Român din Arad, până la data de **15 Septembrie 1940**, anexând în original următoarele acte:

1. Diploma de bacalaureat sau cea de seminar teologic, sau de școală normală confesională ortodoxă cu 8 (opt) clase.

2. Extras de botez dela oficiul parohial eliberat în timpul cel mai recent.

3. Certificat medical, prin care să se constate integritatea corporală și spirituală a petiționarului.

4. Certificat de moralitate dela oficiul parohial, la care aparține petiționarul.

5. Certificat dela preotul locului că știe citi cu litere cirile și că are aptitudini pentru cântări.

6. Certificat despre situația militară, dacă este în rolat.

7. Cei ce cer și sunt primiți ca solvenți vor înainta obligațiune din partea părinților sau a tutorului că vor plăti regulat cheltuielile de întreținere obligatorii în internat în cursul anilor de studii.

8. Taxele școlare pentru studenții cari se înscriu întâia dată sunt de 1.100 lei, iar pentru cei ce continuă studiile 1.000 lei.

9. Taxele de întreținere în internat sunt: 10.000 lei anual, care sumă se plătește în 3 rate anticipative la Rectorat: 4.000 lei la înscriere 3.000 lei la 1 Ianuarie 1941 și 3.000 lei la 1 Aprilie 1941.

10. Toți studenții sunt obligați a locui în internatul teologic.

11. Nici un student nu poate fi primit în Academia Teologică sau la examene, dacă nu este în ordine cu taxele școlare și de internat.

12. La intrarea în internat fiecare student va aduce cu sine: 6 cămăși, 6 perechi de indispensabili, 3 cămăși de noapte, 6 perechi de ciorapi, haine de pat (una sau două perini, una plapomă sau pătură, fiecare cu câte 2 schimburi albe, 2 cearșafuri și una cuvertură de pat albă), 3 ștergere, 3 șervete, un pahar, o ceașcă, 3 farfurii, 1 lingură, 1 linguriță, 1 cuțit, 1 furculiță, piepten, săpun, perie de dinți, de haine, de ghețe și îmbrăcămintea necesară. Studenții sunt obligați a-și procura și purta uniforma preoțească-reverenda. Fără de aceste obiecte niciun student nu va fi primit în internat.

13. Petițiunile se vor timbra legal și se vor scrie cu mână proprie. Cele netimbrate, ori neînregistrate cu actele cerute, se vor restitui nerezolvate.

14. Petiționarii vor indica domiciliul și oficiul poștal, scrise corect și legibil.

15. Inmatriculările și înscrierile studenților se fac

la Rectoratul Academiei în zilele de 27-30 Septembrie 1940. Cei întârziți pot fi înmatriculați și înscriși numai cu aprobarea Consiliului Eparhial.

16. Cursurile vor începe la 1 Octombrie 1940. Toți studenții se vor mărturisi la Păr. Duhovnic al școlii la începerea cursurilor.

1-3

Consiliul Eparhial Ort. Rom. din Arad.

Concurs

de burse pentru studenții Academiei Teologice ort. rom. din Arad.

Se publică concurs pentru 15 (cincisprezece) burse pentru studenții, cari se vor înscrie în anul școlar 1940/41 în cursul prim al Academiei Teologice din Arad.

Petiționarii vor înainta cererile Consiliului Eparhial ort. rom. din Arad până la 1 Septembrie a. c. Cererile vor fi însoțite de următoarele acte:

1. Diploma de bacalaureat, sau cea de seminar teologic sau de școală normală confesională ortodoxă cu opt clase.

2. Extras de botez dela oficiul parohial, eliberat în timpul cel mai recent.

3. Certificat de moralitate dela oficiul parohial, la care aparține petiționarul.

4. Certificat medical, prin care să se constate integritatea corporală și spirituală a petiționarului.

5. O copie de pe fișa personală a petiționarului, eliberat de direcțiunea școlii, unde a absolvat.

6. Certificat despre starea materială a părinților.

7. Certificat despre situația militară, dacă este înrolat.

Din bursă se vor acoperi în întregime taxele de întreținere în internat, primind bursierii și câte o uniformă preoțească (reverendă). Bursierii vor plăti numai taxele de înscriere și școlare în suma de 1.100 Lei.

Bursierii vor aduce cu sine: 6 cămăși, 6 perechi de indispensabili, 3 cămăși de noapte, 6 perechi de ciorapi, haine de pat (1-2 perini, 1 plapomă, sau pătură fiecare cu 2 schimburi albe, 2 cearșafuri și 1 cuvertură de pat albă), 3 ștergere, 3 șervete, 1 pahar, 1 ceașcă, 3 farfurii, 1 lingură, 1 linguriță, 1 cuțit, 1 furculiță, piepten, săpun, perie de haine, de dinți și de ghețe, precum și îmbrăcămintea necesară. Fără de aceste obiecte nici un student nu va fi primit în internat.

Petiționarii vor indica domiciliul și oficiul poștal scrise corect și legibil.

Inmatriculările și înscrierile studenților se fac la Rectoratul Academiei Teologice în zilele de 27-30 Septembrie 1940, iar cursurile vor începe la 1 Octombrie 1940.

1-3

Consiliul Eparhial Ortodox Român din Arad

Rugăm pe Cucernicii preoți să îndrume apicultorii din parohii să ne vândă nouă ceara de albine. — Diecezana Arad.

Concursuri

Nr. 2730/1940.

Pentru îndeplinirea parohiei vacantă din *Arad-Micălaca*, protopopiatul Arad, se publică concurs cu termen de 30 zile. Parohia este de *clasa primă*.

Venituri:

1. Sesia parohială, 32 jugh. cad.
2. Casa parohială, care este în construcție.
3. Stolele legale.
4. Birul parohial legal.
5. Intregirea salariului dela Stat.

Preotul va plăti toate impozitele cuvenite după veniturile sale preoțești și va împlini toate îndatoririle legate de acest post.

Ceice doresc a reflecta la acest post, vor cere aprobarea P. S. Părinte Episcop Andrei, iar cererile însoțite de documentele necesare le vor înainta Consiliului Eparhial.

Arad, din ședința Consiliului Eparhial dela 27 Iunie 1940.

2-3

Consiliul Eparhial

Nr. 3122/1940.

Pentru întregirea parohiei *Galșa I*, protopopiatul Șiria, se publică concurs cu termen de 30 zile. Parohia este de *cl. I*.

Venituri:

1. Sesia parohială: 32 jugh. cad.
2. Folosința casei parohiale și a intravilanului.
3. Birul parohial uzitat.
4. Stolele legale.
5. Competința de pășune și pădurea urbană legală.
6. Salariul dela Stat.

Preotul va plăti toate impozitele după beneficiul său preoțesc și va îndeplini toate îndatoririle legate de acest post.

Ceice doresc a reflecta la acest post vor cere aprobarea Prea Sfinției Sale Părintelui Episcop Andrei, iar cererile însoțite de documentele necesare le vor înainta Consiliului Eparhial.

Arad, din ședința Cons. Eparhial dela 27 Iunie 1940.

2-3

Consiliul Eparhial

Nr. 2173/1940.

Pentru îndeplinirea parohiei vacantă *Timișești*, protopopiatul Radna, se publică concurs cu termen de 30 zile. Parohia este de *cl. II*.

Venituri:

1. Sesiunea parohială în estensiunea ei de azi circa 14 jug.
2. Stolele legale.
3. Birul parohial legal.
4. Salariul dela Stat.

Preotul va plăti toate impozitele după venitele sale preoțești și va îndeplini toate îndatoririle legate de acest post.

Ceice doresc a reflecta la acest post, vor cere aprobarea Prea Sfinției Sale Părintelui Episcop Andrei, iar cererile însoțite de documentele necesare le vor înainta Consiliului Eparhial.

Arad, din ședința Consiliului Eparhial dela 27 Iunie 1940.

2-3

Consiliul Eparhial

Nr. 3119/1940.

Pentru îndeplinirea parohiei vacante *Baia*, protopopiatul Radna, se publică concurs cu termen de 30 zile. Parohia este de *cl. II*.

Venituri:

1. Sesiunea parohială de circa 33 jugh. fânaț și pășune.

2. Folosința alor 2 intravilane circa 3 jugh. și 16 drepturi de pășune din pădurea urbană.

3. Stolele legale.

4. Birul legal.

5. Intregirea salariului dela Stat.

Preotul va plăti toate impozitele după venitul său preoțesc și va îndeplini toate îndatoririle legate de acest post.

Ceice doresc a reflecta la acest post vor cere aprobarea Prea Sfinției Sale Părintelui Episcop Andrei, iar cererile însoțite de documentele necesare le vor înainta Consiliului Eparhial.

Arad, din ședința Cons. Eparhial dela 27 Iunie 1940.

2-3

Consiliul Eparhial

Nr. 3120/1930.

Pentru îndeplinirea parohiei vacante *Vața de Sus* cu filia Căzănești, protopopiatul Hălmațiu, se publică concurs cu termen de 30 zile. Parohia este de *cl. II*.

Venituri:

1. Stolele legale.

2. Birul parohial uzitat.

3. Intregirea salariului dela Stat.

Ceice doresc a reflecta la acest post, vor cere aprobarea Prea Sfinției Sale Părintelui Episcop Andrei, iar cererile însoțite de documentele necesare le vor înainta Consiliului Eparhial.

Arad din ședința Cons. Eparhial dela 27 Iunie 1940.

2-3

Consiliul Eparhial

Nr. 3121/1940.

Pentru îndeplinirea parohiei *Galșa II*, protopopiatul Șiria, se publică concurs cu termen de 30 zile. Parohia este de *cl. I*.

Venituri:

1. Sesia parohială circa 24 jugh.

2. Birul parohial uzitat și stolele legale.

3. Intregirea salariului de stat.

Ceice doresc a reflecta la acest post vor cere aprobarea Prea Sfinției Sale Părintelui Episcop Andrei, iar cererile însoțite de documentele necesare le vor înainta Consiliului Eparhial.

Arad, din ședința Consiliului Eparhial dela 27 Iunie 1940.

1-3

Consiliul Eparhial